

Jäähyväiset Metsäpirtin seurakunnalle

Tulevan tammikuun 7. päivänä tulee kuluneeksi 54 vuotta siitä päivästä, jolloin minut vihittiin papiksi Porvoossa ja toukokuun 1. pñä 1911 astuin Metsäpirtin seurakunnan kirkkoherranvirkaan, ollen tämän seurakunnan toinen ja viimeinen vakinainen kirkkoherra. Lähes 39 vuotta olen toiminut Metsäpirtin seurakunnan palveluksessa saaden nähdä sen kehityksen ja sen sekä henkisen että taloudellisen nousun, mutta myös sodan tuhot ja rauniot, en ainoastaan syrjästä katsojana, vaan itse mukana eläen.

Karjala ja sen kansa olivat minulle Metsäpirttiin tullessani tunnetut monien vuosien työskentelyn jälkeen sen keskuudessa eri puolilla maakuntaa, pääasiassa Kannaksella. Olen oppinut Karjalaa ja sen kansaa rakastamaan.

Virkatehtävissä jouduin erittäin paljon liikkumaan seurakunnassa. Lienee varsin harvoja taloja ja mökkejä, joissa en olisi joskus vierailut, monissa hyvinkin monesti esim. lapsirikkaissa perheissä, koska melkein kaikki lapsikasteet toimitettiin kodissa. Aina sai osakseen vilpitöntä ystävällisyyttä ja vieraanvaraisuutta. Kinkereille koontui varsinkin syrjäosissa seurakuntaa runsaasti väkeä Jumalan sanan viljelemistä varten eikä suinkaan vain pitoihin, kuten monin paikoin maassamme on laita.

Hyvin merkillepantava asia, johon m.m. kunnioitettava piispa Colliander-vainaja kiinnitti huomiota, oli se sopu, joka vallitsi yhteisten asioiden hoidossa ja josta johtui, ettei äänestykseen ollut tarvis ryhtyä asioissa. Keskinäinen luottamus vallitsi sekä papin ja seurakunnan luottamusmiesten että seurakunnan jäsenten välillä. Seurakunnalla olikin onni saada luottamusmiestensä joukkoon lukea monia uskollisia ja taitavia henkilöitä.

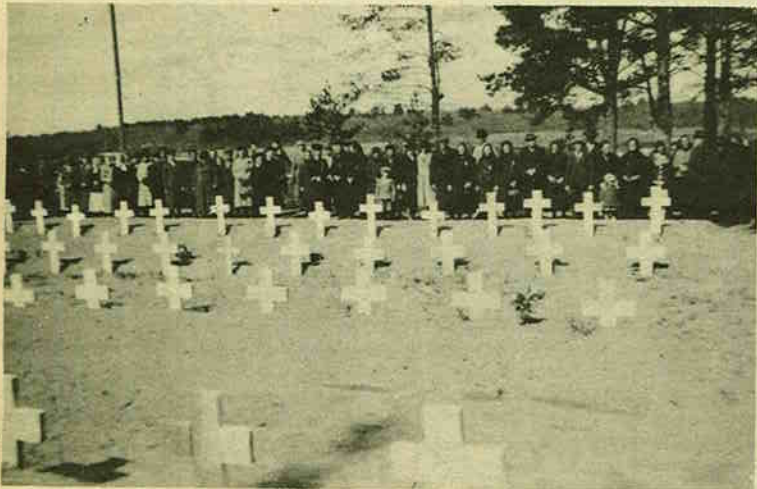
Metsäpirtin kirkkoherra rovasti J. K. Sakkinen.

Erikoisesti kansakoulun opettajisto oli seurakuntatyölle myötätuntoinen. Kouluilla pidettiin usein hartaustilaisuuksia ja opettajat olivat vuorostaan aina tervetulleita vieraita pappilaan.

Jouduin paljon myös toimimaan taloudellisella alalla varsinkin osuustoiminnassa. Osuustoimintaväen keskuudessa olikin minulla useita monivuotisia ystäviä. Olen näet aina ollut sitä mieltä, että kansan aineellisen toimeentulon kohoaminen kuuluu niihin asioihin, joita kristittyjen ja siis myös pappien olisi harrastettava.

Olen jo varsin vanha ja pääsen pian nauttimaan vanhuuden lepoa ehkäpä melkoisen niukoissa ulkoalaisissa oloissa. Kiitän kaikkia seurakuntalaisia osakseni tulleesta ystävyydestä ja rakkaudesta. Lope-tan tämän hurskaan patriarkka Jakobin sanoilla pojilleen: Minä kuolen, mutta Jumala on teidän kansanne.

Ilmajoella, jouluk. 20. pñä 1949.
J. K. Sakkinen

Metsäpirtin sankarihauta-alue.

Nuorena pappina Metsäpirtissä

Kun olin yliopiston loppututkinnon jälkeen saanut 11.1. 1939 pappisvihkimyksen Viipurissa, määrättiin minut ensimmäiseen paikkaani kirkkoherran apulaiseksi Metsäpirttiin. Paljoa ei minulla ollut tietoa tulevasta virkapaikas-

ta eikä koko tuosta rajapitäjästä, kun matkustin Kannaksen läpi ja ilmoittauduin tulevalle esimiehelleni, rovasti J. K. Sakkiselle. Mutta, niinkuin jokainen muualta sinne tullut, minäkin tein kohta havainnon, ettei Metsäpirti vastan-

Metsäpirtin kirkkokuoro Vaasan laulujuhilla v. 1939.

nut nimeään. Se ei ollut mikään suurten metsien salopitäjä, vaan pääosaltaan viljelysseutua. Raja antoi alkuun oman tunnun. Mieleen on jäänyt varsinkin ensimmäinen käynti rajan läheisyydessä Tapparissa. Sielläpäin alkuaikana eräs rajavartija halusi varmistua tulokkaasta ja pyysi nähtäväksi rajaseutulupaa. Kun hän oli näin todennut, että seurakuntaan oli tullut uusi mies, muistelen vastanneeni, ettei rajamies ole tainnut äskettäin käydä kirkossa, koska ei tuntenut uutta pappia. Molemmat hoitivat siis tehtävänsä.

Kun 22-vuotiaana joutui opettelemaan papin toimia, tunsin siinä monta kertaa avuttomuutta. Ensimmäisissä kastetilaisuuksissa oli tarkattava, että lapsen nimet muisti oikein. Vihkiäisissä pappi oli varmaan ainakin yhtä jännittynyt kuin vihittävät. Suurimpia koetuksia olivat tietysti jumalanpalvelukset alttaripalveluksineen ja saarnoineen. Kanslia-asioista oli myös päästävä selville. Esimies oli kuitenkin kärsivällinen, ja koko pappilan perhe, johon kuului samanikäisiä nuoria, otti apulaisen myönteisesti perheeseen kuuluvaksi. Rov. Sakkisesta jäi selkeä kuva, että hän oli työssään täsmällinen. Ennen toimituksia hän käveli edestakaisin pappilassa, mietti puheitaan ja tutki konseptiaan. Nuori pappi sai arvokasta oppia, oli valmentauduttava tehtäviin. Pappilan ruustinnan ja seurakuntalaisten hyvästä pidosta oli pian merkinä eräs valokuva, joka osoitti nuoren miehen pyörityneen, mikä jäi onneksi tilapäisluonteiseksi. Esimies piti kuntoaan yllä säännöllisellä kävelyllä, apulainen taas urheili muuten esim. pelaamalla pesäpalloa nuorten kanssa kirkonkylän koulun kentällä.

Erityisesti juuri nuoret kiinnostivat nuorta pappia. Rippikoulussa kirkon parvekkeella koetettiin yhdessä etsiä uskon tietä. Mielestä on ollut vielä myöhemmin tavata näitä ensimmäisiä rippikoululaisia ja suorittaa heidän perheissään joitakin kirkollisia toimituksia. Tuohon aikaan Metsäpirtin seurakunnassa oli hengellistä elämää, jota osaltaan synnytti ja piti yllä vapaa seuratoiminta. Erityisesti kesäaikana pyhäisin järjestettiin seuroja eri puolilla seurakuntaa, pyörillä sinne tultiin. Osallistuimme kanttori Eino Sepän kanssa niihin mahdollisuuden mukaan. Mieleen ovat jääneet näiltä matkoilta esim. nimet Juho Rauhalta, Jalmari Lamppu, Hatakak ja Hynnät. Myös kristillisiä kursseja ja päiviä pidettiin. Eräiltä tällaisilta kuulin kerrotta- van seuraavan jutun. Päivien johtaja oli pyrkinyt henkilökohtaiseen keskusteluun ihmisten kanssa. Niin hän oli myös sunnuntai kyselyt, miten hänen asiansa olivat. Sunnuntai

oli vastannut: "Minä olen vain tilapäisesti näissä tehtävissä."

Kun saman vuoden 1939 syksy tuli ja YH alkoi, oli seurakunnassa havaittavissa vakavaa rukouksen mieltä. Saattoi panna merkille, että tuolloin alkoi yhtäkkiä tulla jumalanpalvelukseen tavallista enemmän väkeä. Kun talvisota alkoi, se koettiin tietysti rajapitäjässä heti hyvin läheisesti. Marraskuun viimeisen päivän aamuna herättiin pappilassa siihen, että kranaatit viuhkivat yli tienoon ja räjähtivät saaden aikaan tuhoa. Ei tarvittu selitystä, mistä oli kysymys. Kiireesti joudutettiin rovasti ruustinnansa kanssa matkaan hevosella sisämaahan päin. Minä jäin Metsäpirtin miehistä koottujen rajakomppanioiden mukaan, kun vakinainen asepalvelukseni lykkäyksen johdosta alkoi vasta vähän myöhemmin sodan aikana. Näin, miten Metsäpirtin mies palveli maataan ja puolusti kotiseutuaan sodan vaikeina ensimmäisinä päivinä.

Useimmille lienee ensimmäisellä työpaikalla suuri merkitys. Niin on minullekin Metsäpirtissä vietämäni vajaa vuosi jäänyt pysyvästi mieleen. Siellä olen nuorena pappina hapuillut työssäni, siellä olen kokenut unohtumattomia tapaamisia ensimmäisten seurakuntalaisten, "metsäpirttien" kanssa.

Eino Vauramo.

Eino Vauramo nuorena pappina Metsäpirtin pappilan kulkilla.

Metsäpirtin kirkko

Metsäpirtin viimeisen edellisenä, 1700-luvun alussa rakennettuna kirkosta tiedetään, että sen kat-

Metsäpirtin seurakunnan ehtoolliskalusto vuodelta 1909 luovutettiin Mynämäen seurakunnalle pääsiäisenä 1950.

to 1789 oli rappeutunut. Itse kirkonkin oli luultavasti huonossa kunnossa, koska jo seurakuntalaiset seuraavan vuosikymmenen alussa ryhtyivät puuhaamaan uutta kirkkoa. Se rakennettiin vuosina 1791-1792 puusta ristikirkoksi. V. 1841 kirkko purettiin ja rakennettiin samoista aineksista uudelleen. Katon harjoja korotettiin 1876, jolloin myös entinen kellotorni purettiin. Tämän uusimisen yhteydessä rakennettiin uusi, entistä pienempi kellotorni kirkon läntisen sakaran päähän. Perusteellinen uusiminen suoritettiin yliarkkitehti Jac. Ahrenbergin ja Paavo Björkin suunnitelmien mukaan v. 1914. Silloin kirkon keskustaatiin tehty jälleen torni. Samalla korotettiin kirkon seinä yhdellä metrillä.

Talvisodan ensimmäisenä sotapäivänä sai eräs Metsäpirtin rajakomppanian sotilas tehtäväkseen kirkon polttamisen. Saavuttuaan kirkon luo hän ei voinutkaan täyttää tehtävänsä ja kirkko jäi ehäksi. Ensimmäisinä sotapäivinä kirkko tuhoutui kuitenkin tykkitu- lesta.

Metsäpirtin kirkko sisältä oli valoisa ja kaunis. Seinät olivat puntilaudoitettuja ja valkoiseksi maalattuja. Lattialla oli punainen käytävämatto. Kirkon keskikupoliin oli kiinnitetty 59-kynttiläinen kattokruunu. Altaritaulun kirkkoon oli kirkonkunnantoumari B. A. Godenhjelm maalannut vuonna 1851. Se kuvasi Kristusta Getsemanessa. Ehtoolliskalusto oli uusittu v. 1909. Suomen Kultaseppä Oy:ltä oli valmistunut öylättilautanen ja 3 litran vetoinen 2250 gramman viinimalja. Tämä kallisarvoinen ehtoolliskalusto onnistuttiin kulljettamaan sieltä pois ja on se nyt luovutettuna Mynämäen kirkon ehtoolliskaluston mukana samoissa toimituksissa kuin ennen Metsäpirtissäkin.

Metsäpirtin kirkon kellot uusittiin v. 1928. Niitä oli kolme. Yksi niistä löydettiin jatkosodan aikana ja se toimitettiin Mynämälle siel-